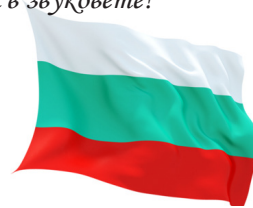




Обичам те, българска реч, звук сладък, най-мил в звуковете!

ТУК



Вестник на Тараклийския държавен университет «Григорий Цамблак»

УВАЖАЕМИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СТУДЕНТИ НА ТАРАКЛИЙСКИЯ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ «ГРИГОРИЙ ЦАМБЛАК»!



Най-сърдечно Ви поздравявам по случай 24 май – Деня на българската и славянската писменост, просвета и култура!

Това е най-красивият, най-емоционалният, най-чистият празник, дълбоко скътан в сърцето на всеки българин, това е тържество на българския дух и на националната му идентичност.

Днес отдаваме почит към словото ни, към хората на нашето слово, към хората на нашия дух.

Поклон пред великото дело на солунските братя Св. Св. Кирил и Методий. Горди сме, че сме българи. Ние, преподавателите и студентите, сме призвани да даваме своя принос за разпространяването на българското слово и писменост извън пределите на нашата прародина България, сред българската общност в Молдова.

Благодарение на словото българската духовност се съхранява в годините на чуждото господство в земите на прародината ни, откъдето някога сме тръгнали, и тук, където сме се заселили. Благодарение на него повече от 200 години тук, на молдовска земя, съхраняваме своята идентичност. Да е живо слово ни българско и занапред!

Пожелавам на всички здраве и сили в преподаването и усвояването на знания, в отстояване авторитета на нашата Алма Матер!

**ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!
НА МНОГАЯ ЛЕТА!**

*Ректор
на ТДУ «Григорий Цамблак»
доц. д-р Мария Паслар*

Круглый стол по проблемам продвижения и развития межкультурного образования будущих педагогов



28 ноября в Тараклийском государственном университете им. Г. Цамблака состоялся круглый стол по проблемам продвижения и развития межкультурного образования будущих педагогов. Тема круглого стола - Продвижение межкультурного образования для дидактических кадров. Проблемы и перспективы развития межкультурного диалога в полиобразовательном пространстве Республики Молдова.

Мероприятие проводилось в рамках проекта «Продвижение и развитие межкультурного образования в формировании дидактических кадров», инициированного Образовательным центром ПроДидактика при поддержке Детского фонда Песталоцци (Швейцария). Были приглашены педагогические и менеджерские кадры учреждений доуниверситетского образования Тараклийского района (учреждения раннего образования и школы),

присутствие которых обеспечило Управление образования Тараклийского района в лице госпожи Сарсаман Л.И. Активными участниками мероприятия были преподаватели и студенты университета. Всего в работе круглого стола приняли участие 27 человек.

Состоялось конструктивное обсуждение следующих проблем:

1. Необходимость культурного самосознания в межкультурном диалоге в полиэтническом социуме.
2. Возможности семьи в межкультурном воспитании ребенка.
3. Многонациональная образовательная среда - это преимущество или дополнительные трудности?
4. Психологические стратегии межкультурного воспитания (как преодолеть межкультурные конфликты).
5. Гендерное воспитание как составная часть межкультурного образования: проблемы и перспективы.

Преподаватели университета – члены рабочей группы проекта – конф. д-р Великсар В.Н., д-р Коларь М. У., конф. д-р Плэтикэ А.А., конф. д-р Горбачева Н.А. представили для обсуждения актуальные презентации, вызвавшие у участников неподдельный интерес и желание высказать свою точку зрения, использовали интерактивные технологии для общения. Студенты университета (А. Сонгрова) и педагоги (музыкальный руководитель детского сада Кочева Е.А.) поделились своим опытом работы по межкультурному воспитанию в учреждениях раннего образования.

Участники круглого стола были единодушны в том, что продвижение и развитие межкультурного образования в полиэтническом образовательном пространстве, каким является Республика Молдова и в частности Тараклийский район, является актуальным и требует большого внимания в образовательных учреждениях разных уровней.

*Горбачева Н.А.,
локальный координатор проекта,
доктор педагогики, университетский конференциар.*

Участие студентов ТГУ им. Гр. Цамблака в тренинге по миростроительству



Интересный и содержательный тренинг, организованный Общественной организацией „Инициатива за мир„ (Initiative for peace) 16 ноября 2023 в г. Кагуле, удивил наших студентов практическими ролевыми играми и содержательными теоретическими аспектами. Ответственным за участие группы студентов из Тараклийского университета был доктор социологии Доментян Валентин.

Целью тренинга является ознакомление молодых людей с теорией и практикой процессов миростроительства в государстве и в обществе. Была предложена сюжетная ролевая игра, которая погружает в мир правительства, парламента, гражданского общества и в мир средств массовой информации. В приятной, напряженной, но дружеской атмосфере удалось разыграть и

рассмотреть разрешение сложной социально-экономической ситуации в стране. В этой уникальной игре каждый получил возможность занять должность в кабинете министров и принимать важные решения, влияющие на развитие своей страны.

Участие студентов в тренинге поможет им вникнуть в международный опыт страны, понять каковы инструменты государства в области миростроительства.

Наши студенты достойно и содержательно предложили свои варианты разрешения создавшейся ситуации. Необходимо отметить приятную атмосферу и место, где была организована встреча, и высокий уровень организаторов тренинга. Студенты ТГУ высоко оценили возможность формирования навыков и приобретения знаний о политических и социальных процессах, которые протекают в государстве.

д-р В. З. Доментян

110 години от рождението на П. А. Кайряк



Час по история „110 години от рождението на Петър Кайряк“ се проведе в Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“ (откъси от интервюта с П. Кайряк)

За приноса в историята на Тараклия, биографията и трудовете на „бесарабския Апостол“ разказа журналистът, родолюбецът, обществен деец Димитър Боримечков. Петър Афанасиев Кайряк е роден на 30 януари 1914 година и почина на 31 януари 2004 г.

Освен подробности и факти за живота на тараклийския летописец, студентите и преподавателите разбраха и за съществуването на интервюта с Петър Кайряк. Те бяха публикувани във вестника „Свет“ на 26 август 1995 г. и 23 февруари 1999 г. от Валерий Пучков и П. Варбан.

Ето въпроси и отговори от тях:

Петър Афанасиевич, кои бяха вашите предци?

- О, историята на моите предци е много интересна. Още като момче питах своя дядо Василий, роден през 1873 година, откъде произхожда нашето семейство. Той ми разказваше, че вдовица баба Кайрячка пристигнала тук с трима сина, един от които бил неговият дядо Иван. През 1984 година имах възможността да посетя България, град Нови Пазар. Избрах го не случайно: много от нашите фамилии са подобни на новопазарските. Там се срещнах с местните жители, включително дядо Иван Илиев. Заедно с него открихме най-стария представител на рода Кайрякови - Димитър Златев Кайряков, който живее в град Смядово, Шуменска област. Сравнихме фактите, получени от него, с тези, които ми разказваше

дядо ми, и картината се проясни...

Моля, разкажете за задумката на книгата Ви "Родови дървета на Тараклия" и каква беше първата стъпка към нейното създаване?

- Още в младостта си се интересувах от съдбите на известните тараклийци, слушайки разказите на по-старите хора. През годините интересът към историята на предците ни беше по-разпространен в обществото. Това вероятно се дължи на факта, че в миналото богатите хора отдаваха голямо значение на кръвните, родствени връзки и планираха браковете на своите деца. Родовите традиции се предаваха най-често чрез устно разказване, което може да се обясни с факта, че грамотността на населението още не беше широко разпространена. Запазих много информация за събитията и родовите връзки в паметта си. Но с времето интересът към историята на родното ми място прерасна в нещо повече от прост интерес. Увличането от историческите събития стана моя постоянна страст. Започнах да се срещам с учени, историци и любители на местната история не само в Молдова, но и в други страни. Постепенно натрупах исторически данни, работейки в архивите на Кишинев и други градове. Когато се заинтересувах от историческите корени на българските мигранти, възникна необходимостта да отида в историческата им родина - България. Там, в българските архиви, открих много интересни сведения за нашите сънародници.

Петър Афанасиевич, Вие сте свършили толкова много за Тараклия, че сега нейната история е неразривно свързана с Вашето име...

- Когато си тръгнах на пенсия след тридесет и три години работа, поставих си за цел да основам в Тараклия краеведски музей, да напиша историята на селището и да проуча родовите корени на всички граждани. От всичко това, може да се каже, че единствено последното е в завършващата фаза. За повече от сто фамилии са съставени родословия, организирани са много семейни срещи. Но, както виждате, не всичко планирано е все още постигнато. Има още много работа пред мен.

Разкажете повече за книгата Ви?

- Новата книга е многогодишен труд, в който са събрани исторически данни за много родове в Тараклия. Опитвах се да проследя всички родствени връзки на различни семейства, чиито представители живеят в Тараклия и околните местности. Когато започнах тази работа, мислех, че такава информация ще бъде интересна само на ограничен кръг хора, на любителите на старината и историците. Но постепенно работата по книгата се превърна в интересно и завладяващо занимание. Много хора се заинтересуваха от далечното им минало и от сведенията за своите предци. През годините, докато работих по книгата, се срещнах и разговарях със стотици хора, които споделяха с мен информация за своите роднини и предци. И ето, многогодишната работа почти е завършена. Най-накрая видях първите екземпляри на книгата и съм безкрайно щастлив. Наричам тази книга първи том, защото в нея са публикувани данни само за тридесет и три тараклийски фамилии, а аз събрах исторически материал за сто и две фамилии в Тараклия. Искам много да видя още две такива книги в следващите пет години, в които да бъдат публикувани сведения за останалите тараклийски родове.

В Тараклия се провеждат благотворителни събития, за да се съберат средства за издаването на Вашата книга. Надявате ли се, че и последващите токове ще бъдат издадени с финансиране от тараклийците?

- Както казват, надеждата умира последна. Надявам се, че съдбата ще ми бъде благосклонна и всички мои планове ще се осъществят. Искам да изразя огромна благодарност към всички, които дариха пари за издаването на книгата "Родови дървета на Тараклия". Щедростта на хората, които дариха пари за книгата в толкова трудно време, е потвърждение, че духовно не сме загинали и не сме забравили, че сме хора. Преживял съм много години - имаше радости и разочарования през тези години. Но в момента изпитвам огромно щастие. И това щастие ми го доставиха всички, които помогнаха за създаването и издаването на тази книга.

Благодаря на всички мои сънародници, на всички тараклийци! Мисля, че заедно още много неща ще постигнем...

Школа государственного управления



IPRE при поддержке Управления Верховного Комиссара ОБСЕ по делам национальных меньшинств и Посольства Королевства Нидерландов в Республике Молдова организовал с **19-24 февраля 2024** года второй выпуск Школы государственного управления для 25-ти молодых людей из групп этнических меньшинств, в котором удалось участвовать и нашим студентам, из Тараклийского Государственного университета им. Григория Цамблака.

В рамках программы участники получили возможность расширить свои знания об архитектуре государственного управления, а также о нормативных рамках Республики Молдова и категориях нормативных актов. Участники не

только получали теоретические знания, но и закрепляли их, участвуя в тематических практических упражнениях.

В один из дней участники школы изучали подробнее что такое государственная политика, а также узнали, как можно решать сложные проблемы общества. После этого смогли посетить Министерство Образования и Исследований Республики Молдова, где их встретил министр Дан Перчун и рассказал подробнее о деятельности данного института.

Школа Государственного Управления предоставила возможность своим студентам посетить не только Министерство Образования и Исследований, но и Президентуру Республики Молдова, где участники ознакомились с важнейшими аспектами деятельности учреждения. Участники Школы посетили также Агентство межэтнических отношений, где обсудили важность привлечения представителей национальных этносов в укреплении межэтнических отношений.

В задачи Школы государственного управления входило также рассказать своим участникам, какие цифровые решения в сфере государственного управления существуют в Республике Молдова.

А в последний день Школы Государственного Управления мы смогли больше узнать о выработке политики для интеграции различных обществ, от анализа до планирования и реализации, а также о ранней сигнализации и демократии, основанной на участии, как средстве интеграции различных обществ. Тренинг на данную тему проходил при участии экспертов Верховного комиссара ОБСЕ по делам национальных меньшинств Натальи Миримановой и Марьяны Будник.

Тараклийският държавен университет «Гр. Цамблак» отпразнува 146 години на свободна България

Празничната проява започна с изпълнение на двата държавни химни – на Република Молдова и Република България.

Програмата продължи с празнична литературно-музикална композиция.

Ректорът на ТДУ «Гр. Цамблак» д-р конферециар Мария Паслар поздравя гостите и студентите със светлия празник Трети март, като пожела просперитет на нашата прародина България и призова бесарабските българи да пазят в сърцата си българския дух, да продължават достойно да популяризират българската култура.

Поздравително слово към академичната общност и към гостите по повод националния празник на Република България поднесоха: заместник-председателят на район Тараклия Сергей Филипов, председателят на българската община на район Тараклия Иван Паслар.

Пламенно слово (онлайн) поднесе по случай празника д-р Пенчо Милков, кмет на град Русе, Република България.

В своето слово заместник-председателят на район Тараклия Сергей Филипов изрази признателност и уважение към Тараклийския университет за възпитанието на младото поколение българи в дух на родолюбие, за запазването на българския дух и историята на българския народ.

В чест на светлия националния празник на България студентите представиха рецитал от избрани български произведения, български освободенски песни и музикални произведения, изпълнени на акордеон, тамбура и пиано.

«Джиновски танц» представи танцовият състав «Талисман» към Дома на детското творчество, гр. Тараклия, с художествен ръководител Татяна Кайряк.

***Поклон пред героите, дали живота си за свободна България!
Честит празник!***



Среща с професор Николай Овчаров в Тараклийския държавен университет «Гр. Цамблак»

На 5 април в Университета се проведе среща на академичната общност с бележития историк професор Николай Овчаров, археолог, доктор на историческите науки.

Професор Овчаров представи една от своите исторически книги «Великите владетели на Второто българско царство» и другата в съавторство с проф. Пламен Павлов «Илюстративна история на средновековна България».

Проф. Овчаров запозна студентите с малко известни факти за Второто българско царство. Научните открития са станали възможни благодарение на археологическите разкопки и на проучването на средновековни летописи.

Особени факти ученият разкри за последния владетел на Второто българско царство цар Иван Шишман, който до последно се е борил да защити крепостта си.

Професор Овчаров и професор Пламен Павлов са посещавали нашето учебно заведение и преди време, през 2018 г., с изнасяне на лекция в рамките на проекта за популяризиране на културно-историческото наследство на България в 7 държави, в това число и Молдова.

Заедно с професор Овчаров университета посетиха: Младен Станев, председателят на Асоциацията на българите по света; Христо Христов, кмет на община «Младост», гр. Варна; Иван Иванов, председател на Съвета на настоятелството на Русенския университет.

Високите гости бяха придружени от представители на българските обществени организации в Молдова: Иван Паслар, председател на българската община в район Тараклия; Александър Боримечков – съпредседател на БОРТ; Степан Карамалак – началник-отдел «Външни връзки» в Районния съвет Тараклия; Димитър Калтакчи, управител на клон «Асоциация на българите по света» в Република Молдова със седалище в гр.Тараклия; Фьодър Сабий – съветник в Районния съвет; Степан Цолов, председател на район Тараклия (2003-2007) .

Ректорът на ТДУ д-р конф. Мария Паслар представи ръководството на учебното заведение, преподавателите и студентите, като отбеляза и предстоящото преобразуване на ТДУ «Гр. Цамблак» в поделение на Русенския университет «А. Кънчев».

Ректорът благодари на професор Овчаров за съвременния прочит на българската средновековна история, като пожела на автора и книгата огромен успех.



Студенты ТГУ им. Гр. Цамблака посетили офис НАТО в Республике Молдова

16 апреля 2024 года студенты Тараклийского госуниверситета имени Гр. Цамблака посетили офис НАТО в г. Кишиневе по случаю 75-летия НАТО и 30-летнего юбилея партнерства НАТО с Республикой Молдова.

Экскурсию по офису НАТО в Молдове провели представители офиса, которые не только показали практически каждый уголок офиса, но и подробно рассказали об особенностях его работы и направлениях: борьба с терроризмом, обеспечение безопасности и укрепление стабильности стран – участников Североатлантического альянса, роли молодежи в укреплении мира и безопасности.

Студенты имели возможность встретиться с послом Республики Болгария в Молдове Г-жой Маей Добревой. Группа студентов рассмотрели фотовыставку об истории партнерства со странами – членами НАТО, высказать свое мнение о развитии Республики Молдова и о ее вхождении в Европейский союз.

Выражаем огромную благодарность Бюро связи НАТО в Республике Молдова за приглашение принять участие в юбилейном мероприятии и надеемся на развитие совместного сотрудничества.



Open Day at NATO Liaison Office



Тараклийский государственный университет имени Григория Цамблака отметил Международный день ромов

10 апреля в ТГУ им. Григория Цамблака состоялся круглый стол «Ромы в тараклийском социуме». В атмосфере открытости и взаимного уважения студенты, преподаватели и приглашенные говорили об истории, культуре и традициях этого уникального этноса. Стремление к пониманию и сотрудничеству озаряло лица участников и каждый вкладывал свою энергию в поиск путей культурного обогащения и взаимного уважения.

В период с 8 по 12 апреля 2024 г. организованы и проведены следующие мероприятия:

1. Круглый стол «Ромы в тараклийском социуме».
2. Фотовыставка «Ромы. Прошлое и настоящее».
3. Книжная выставка «Народ кочевой звезды».
4. Просмотр фильмов с участием артистов, представителей ромов.
5. Кураторские часы «Уроки толерантности к представителям ромской общины».

На круглый стол были приглашены представители этнических ромов г.Тараклия и барон ромов Тараклийского района Иван Николаевич Чеботарь, который рассказал о культуре, истории, традициях ромского народа Молдовы.

ТГУ им. Гр. Цамблака отпраздновал международный День Семьи

Ежегодно в мире 15 мая во многих странах мира отмечают международный День семьи, в том числе и в Республике Молдова. Это относительно молодой праздник, об учреждении которого было объявлено на Генеральной Ассамблее в 1993 году.

В преддверии Дня семьи 29 апреля для студентов была организована концертная программа «Семья – маленький мир, рожденный любовью».

Празднование началось с поздравительного слова ректора ТГУ д-ра конф. Марии Пасларь: «Студенческая семья – особый тип современной молодой семьи, которая нуждается в поддержке родных и университета. За 20 лет существования университета 62 студентов создали 31 семью, обучаясь в нашем учебном заведении. Семья не является препятствием для успешной учебы и профессиональной реализации». Ректор пожелала студентам создавать семьи с добрыми традициями.

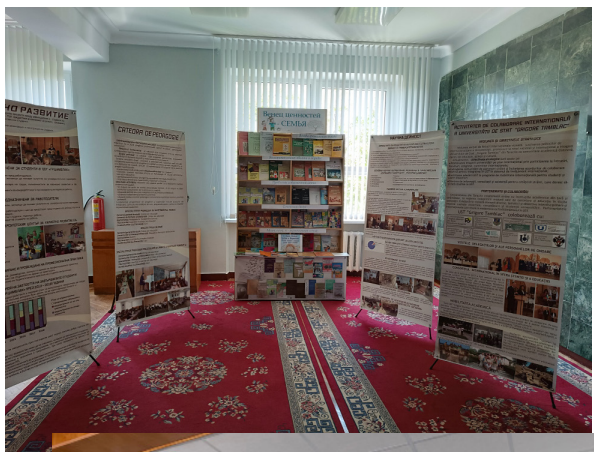
Праздничное настроение всем присутствующим создавали студенты специальности «Музыка», танцевальная группа «Непоседы» Дома творчества г. Тараклия и танцевальная формация «Тараклийски мегдан» под руководством хореографа Татьяны Кайряк.

Гостями мероприятия были заместитель председателя района Тараклия Серегой Филипов, председатель болгарской общины района Тараклия Иван Пасларь, директор Дома детского творчества Анна Войтович, заведующая районным отделом культуры Людмила Шеболенко, руководитель молодёжного центра «Васил Левски» Алена Насека.

Ведущие праздничного вечера – Виктория Шишман и Алина Исаул – говорили о важности семьи в становлении личности, о значении семьи в современном обществе.

30 апреля д-р конф. психологии Адина Плэтикэ провела для студентов открытую лекцию на тему: «Климат семьи в миграции». Студенты активно участвовали в обсуждении вопросов о социально-психологической адаптации мигрантов в современном мире, о билингвизме и межкультурной толерантности личности.

Руководство ТГУ им. Гр. Цамблака поздравляет всех с этим прекрасным праздником. Берегите родных и близких, будьте счастливы!





**Честит рожден ден, г-н Боримечков! Здраве, мир и добрини! Още много години
занапред с българското! Да гори във вас българщината, а ние с гордост и чест да
вземаме от вас пример!**

Даниил Герги, ученик

КНИГИ ЗА ТДУ ОТ БЪЛГАРИЯ

Книжният фонд на ТДУ „Гр. Цамблак“ се попълни с още книги от България, докарани през януари от унив. конф. д-р В. Кондов.



● Редакционна колегия: главен редактор на броя – доц. д-р Васил Кондов;
● членове – доц. д-р Мария Паслар, д-р Николай Тодоров, ст пр. Дора Терзи, ст. пр. Светлана
● Цъбарня, д-р Адина Плътика, тех. редактор Андрей Микулский, секретар Прасковия Барган.
● Адрес на редакцията: Тараклийски държавен университет «Григорий Цамблак», вестник "ТУК"
● ул. "Мира" №4, гр. Тараклия, Moldova, 7400 e-mail: gazeta@tdu-tar.md